

Ποια ήταν τα όπλα που χρησιμοποίησαν οι Έλληνες στην Επανάσταση του 1821;

Τα όπλα που χρησιμοποίησαν οι μεγάλοι ήρωες και αγωνιστές του 1821 αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος της ενδυμασίας των Ελλήνων και γενικά το βασικότερο κομμάτι για τη συμμετοχή τους στον αγώνα. Για αυτούς ήταν ιερά και αντιπροσώπευαν τη μαχητικότητα και την περηφάνεια τους, ενώ πολλοί από τους αγωνιστές είχαν προσδώσει και ονόματα στα όπλα τους. Παρακάτω ακολουθεί μια μικρή περιγραφή και ανάλυση των σημαντικότερων όπλων της Επανάστασης του 1821.

Χαρμπί

Το χαρμπί ήταν ένα όπλο με πολλαπλές χρήσεις. Όταν ήταν μέσα στη θήκη του, το χρησιμοποιούσαν για να γεμίζουν τα όπλα και να τροχίζουν τα σπαθιά, ενώ όταν ήταν έξω από τη θήκη, μετατρέποταν στο πιο φονικό όπλο

των αγωνιστών. Το χαρμπί ήταν ένα κοφτερό και μυτερό όπλο. Ήταν στρογγυλεμένο από όλες τις πλευρές.

Πιστόλα ή ρόκα

Η πιστόλα ήταν ένα κοντόκανο όπλο, μονόκανες ή δίκανες. Η δίκανη πιστόλα ονομαζόταν και διμούτσουνη. Συνήθως ήταν ασημένιες επίχρυσες πιστόλες, μήκους 58 εκατοστών. Τα όπλα αυτά ήταν πάντα στολισμένα με αχιβάδες, κανόνια και φυτά.

Τρομπόνι

Το τρομπόνι ήταν όπλο με πλατιά κάνη με μηχανισμό πυριτόλιθου. Ήταν ένα κοντόκανο και ευρύστομο πυροβόλο που εξαπέλυε πολλά σφαιρίδια μαζί. Ήταν διακοσμημένο με σταυροειδή ασημένια καρφάκια.

Καρυοφύλλι

Όλα τα ντουφέκια, εκτός αυτών που κρατούσαν οι τακτικοί, τα ονόμαζαν καρυοφύλλια. Το καρυοφύλλι ήταν παλιό εμπροσθογεμές τουφέκι με μακριά κάνη. Η κάνη ήταν επιμήκης, κυλινδρική, σιδερένια με στόχαστρο. Τη σκανδάλη περιέβαλε πλατύ έλασμα. Στη χειρολαβή του όπλου υπάρχει κρίκος για το λουρί του όπλου. Το όπλο αυτό φτιάχτηκε και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Επανάσταση του 1821 και αποτελούσε ένα από τα σημαντικότερα όπλα του αγώνα.

Η ονομασία του όπλου αυτού ίσως προέρχεται από το όνομα του κατασκευαστή στη Βενετία "Carlo Figlio".

Παλάσκες

Οι αγωνιστές του 1821 φορούσαν γύρω από τη μέση τους τις παλάσκες στις οποίες τοποθετούσαν τα πολεμοφόδια τους. Η παλάσκα ήταν ηπειρωτικό ασημένιο περίτεχνο όπλο με φυτικά θέματα, διακοσμημένο με την τεχνική Σαβάτ.

Σελάχι

Το σελάχι ήταν ανδρική ζώνη που την φορούσαν πάνω από τη φουστανέλα. Ήταν δερμάτινο και αποθήκευαν μέσα τις πιστόλες και τα μαχαιράκια.

Μεδουλάρι

Το μεδουλάρι ήταν μια μεταλλική θήκη όπου φυλαγόταν το μεδούλι(λίπος) για τη λίπανση των όπλων. Ήταν ασημένιο σε σχήμα δοχείου. Κρεμόταν από τη μέση και στερεωνόταν στο σελάχι ή το ζωνάρι.

Σπάθη ή Σπάθα

Η σπάθη αποτελούσε βασικό όπλο της Επανάστασης του 1821 καθώς και του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ήταν κυρτή και την κρεμούσαν με μεταξωτά κυλινδρικά κορδόνια από τον ώμο τους ή από τη μέση τους στερεωμένη στη ζώνη τους. Η λαβή της σπάθης, που έμοιαζε πάντα με κεφάλι άγριου δράκοντα με λαμπερά πετράδια στα μάτια του, αποτελείται από δύο τμήματα ξύλου που στο κάτω άκρο τους έχουν κυρτή επιφάνεια εσωτερικά και επίπεδη εξωτερικά. Το κενό μεταξύ τους καλύπτεται από ατσαλένιο έλασμα που φέρει κυματιστές γραμμές για διακόσμηση. Το έλασμα αυτό συνεχίζεται και πάνω από την ξύλινη λαβή, καλύπτοντας ένα μέρος της λάμας. Στη βάση της λάμας, υπάρχει διακοσμητικό έλασμα, σχεδόν τριγωνικό, του οποίου η μια πλευρά σχηματίζει καμπύλες. Τέλος, το θηκάρι της σπάθης ήταν στολισμένο με ερπετά, λιοντάρια ενώ η θήκη έκλεινε μοιάζοντας με ουρά δράκοντα.

Γιαταγάνι

Το γιαταγάνι είναι ένα είδος μεγάλης μαχαίρας μισού μέτρου από ασάλι, χωρίς φυλακτήρα στη λαβή, τουρκικής προέλευσης. Η λεπίδα του σχηματίζει κοίλη καμπύλη στο μέσο και κυρτή στην αιχμή. Είναι πλατιά και καμπυλωτή προς το μέρος της αιχμής. Το γιαταγάνι κρεμόταν από το σελάχι. Ήταν από το πιο γερά και ανθεκτικά όπλα. Το γιαταγάνι είχε λαβή αργυροσκαλισμένη και το θηκάρι του ήταν στολισμένο με γοργόνες και άγρια πουλιά.